

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

28 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

judecători–Timofti Vladimir, Nicolaev Ghenadie, Toma Nadejda, Moraru Petru,
a examinat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în
Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Ciobanu Sergiu, împotriva deciziei
Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2014, în cauza penală în
privința lui

Vatamanu Ion Vasile, născut la 09 februarie 1988,
originar din r-nul Căușeni, domiciliat în mun.
Chișinău, str. Gh. Alexandrescu 13, ap. 71.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 23.01.2013 – 26.12.2013 (prima instanță).
2. 03.02.2014 – 11.03.2014 (instanța de apel).
3. 26.06.2014 – 28.10.2014 (instanța de recurs ordinar).

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei sect. Buiucani, mun. Chișinău din 26 decembrie 2013, în procedura prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală, în privința lui *Vatamanu Ion*, a fost încetat procesul penal în baza art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal cu atragerea lui la răspundere contravențională, la amendă în mărime de 150 unități convenționale.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că *Vatamanu Ion* avînd scopul circulației ilegale a substanțelor narcotice fără scop de înstrăinare, pentru consum propriu, în circumstanțe necunoscute organului de urmărire penală a obținut plante vegetale de cînepă, pe care le-a uscat, fărîmițat și păstrat la sine la domiciliu, amplasat în mun. Chișinău, str. Gh. Alexandrescu, 13, ap. 71 pînă la 20 octombrie 2012, cînd în cadrul percheziției corporale efectuate de colaboratorii de poliție a fost depistat și ridicat un pachetel de hîrtie de culoare albă în care se conținea masa vegetală uscată cu miros specific, asemănător cu marijuana, care conform raportului de expertiză nr. 265 din 05 noiembrie 2012, reprezintă

substanță narcotică – marijuana, cu masa totală de 2,85 gr., obținută artizanal din plantele de cânepă.

În drept, instanța de fond a încadrat acțiunile inculpatului Vatamanu Ion în baza art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal – păstrarea ilegală a substanțelor narcotice săvârșite în proporții mari, fără scop de înstrăinare și cu utilizarea substanțelor narcotice a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oleg Gonța care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Vatamanu Ion să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse de 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul farmaceuticii și medicinei pe un termen de 3 ani, pe motiv că pedeapsa aplicată inculpatului este prea blândă în raport cu infracțiunea comisă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2014, apelul procurorului a fost respins ca nefondat, iar sentința instanței de fond menținută fără modificări, din considerentul că instanța de fond la individualizarea pedepsei a ținut cont de prevederile art. 7, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de lipsa circumstanțelor agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, de condițiile de viață a acestuia și nu în ultimul rând că inculpatul și-a recunoscut vina, solicitând examinarea cauzei în baza probelor cercetate la urmărirea penală conform prevederilor art. 364/1 Cod penal.

5. Hotărârile nominalizate sunt atacate cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Ciobanu Sergiu, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, se solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, invocând că:

- Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazise dispozitivul hotărârii, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- instanța de apel la emiterea sentinței nu a individualizat în mod echitabil pedeapsa, ignorând prevederile art. 75 Cod penal;

- instanța de apel nu a luat în considerație, că vorbind despre repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune, condiție obligatorie prevăzută la art. 55 Cod penal, urmează de menționat că colaborarea lui Vătămanu Ion cu organul de

urmărire penală și darea declarațiilor veridice, potrivit regulilor de audiere a martorilor, urma să fi fost apreciată critic, deoarece condiția reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune și faptul corectării inculpatului fără a fi tras la răspundere penală nu a fost motivată nici de o instanță.

6. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar pe 07 mai 2014 împotriva deciziei instanței de apel din 11 martie 2014, pronunțată în ședința publică pe 08 aprilie 2014, în termen.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală (red. 27.10.2012), instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărîrea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că instanța de apel, la examinarea apelului, greșit a respins apelul procurorului ca fiind nefondat, lăsînd fără motivare și apreciere juridică corectitudinea calificării acțiunilor incriminate.

În acest sens, Colegiul penal lărgit menționează, că prin rechizitoriu (f.d. 47-48), inculpatul Vatamanu Ion a fost învinuit de faptul, că „avînd scopul circulației ilegale a substanțelor narcotice, fără scop de înstrăinare, pentru consum propriu, în circumstanțe necunoscute organului de urmărire penală a obținut plante vegetale de cînepă, pe care le-a uscat, fărîmițat și păstrat la sine la domiciliu, str. Gh. Alexandrescu, 13, ap.71, mun. Chișinău pînă la 30 noiembrie 2012, cînd în cadrul percheziției corporale efectuate de colaboratorii de poliție a fost depistat și ridicat

un pachetel din hîrtie de culoare albă în care se conținea masa vegetală uscată cu miros specific, asemănător cu marijuana, care conform raportului de expertiză nr. 265 din 05 noiembrie 2012, reprezintă substanță narcotică – marijuana, cu masa totală de 2,85 gr., obținută artizanal din plantele de cînepă”. Aceste acțiuni au fost calificate în baza art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal, incluzînd indicile calificativ – cu utilizarea substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor, a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă.

Colegiul penal lărgit constată, că la 16 decembrie 2013 inculpatul Vatamanu Ion a înaintat cerere prin care a solicitat examinarea cauzei penale în privința lui în procedura prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, adică în baza probelor administrate în faza de urmărire penală (f.d. 75), iar prin încheierea Judecătorei sect. Buiucani, mun. Chișinău din 16 decembrie 2013 a fost admisă cererea înaintată de inculpatul Vatamanu Ion privind examinarea cauzei penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Colegiul penal lărgit stipulează că, conform Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova “Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală de către instanțele judecătorești” nr. 13 din 17 decembrie 2013 se explică că:

„- în pct. 17, că pînă la adoptarea soluției privind admiterea sau respingerea cererii inculpatului, prin care se solicită judecarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, judecătorul la fel este obligat să verifice dacă:

- rechizitoriul este întocmit în conformitate cu prevederile art. 296 Cod de procedură penală;

- actele de urmărire penală nu sunt lovite de nulitatea absolută prevăzute în art.251 alin.(2) Cod de procedură penală;

- în faza de urmărire penală nu a fost încălcat principiul legalității în administrarea probelor;

- nu au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale garantate de Convenția europeană (de pildă, se reține utilizarea torturii sau a tratamentelor inumane sau degradante pe parcursul audierilor);

- ***fapta imputată inculpatului just a fost încadrată în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Codul penal.***

În pct. 26 se invocă că dacă în cadrul examinării conform procedurii simplificate după audierea inculpatului și/sau în timpul dezbaterilor au apărut circumstanțe care exclud aplicarea dispozițiilor art. 364/1 Cod de procedură penală, instanța de judecată, deliberînd în conformitate cu prevederile art. 383 Cod

de procedură penală, prin o nouă încheiere motivată, va relua judecarea cauzei și va judeca cauza în procedura generală.

De exemplu, instanța, cu ocazia deliberării, nu este lămurită asupra împrejurărilor de fapt ale cauzei sau fapta imputată inculpatului nu a fost încadrată corect, dacă se constată că există vreo încălcare a normelor imperative din Codul de procedură penală.

În pct. 30 se invocă că, în situația în care instanța de apel va constata că opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii simplificate a fost viciată din motivul că se constată că în cadrul urmăririi penale au fost încălcate grav normele imperative din Codul de procedură penală care în cadrul procedurii precedente au afectat hotărîrea atacată, instanța de apel, la fel, conducîndu-se de prevederile art.409 alin. (2) Cod de procedură penală, urmează să caseze sentința și să judece cauza după regulile generale prevăzute pentru prima instanță”.

Conform Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova “Cu privire la practica judiciară de aplicare a legislației penale ce reglementează circulația substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor și a precursorilor” nr. 2 din 26 decembrie 2011, în pct. 17 se explică „că prin **utilizarea substanțelor narcotice**, psihotrope sau a analoagelor acestora a căror circulație în scopuri medicale este interzisă, se presupune folosirea substanțelor menționate la producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea lor în diferite scopuri: spre exemplu, producerea unor noi preparate, medicamente, adaosul lor în produse etc”.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată, că cum prima instanță, așa și instanța de apel nu au verificat corectitudinea calificării acțiunilor descrise în rechizitoriu, fără a constata în sentință și decizia instanței de apel a acțiunilor încadrate în indicile calificativ prevăzut de art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal – „cu utilizarea substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor, a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă”, au condamnat inculpatul Vătămanu Ion încadrînd acțiunile lui în baza art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal, ce nu poate fi acceptat și menținut.

Totodată, Colegiul penal lărgit mai invocă, că și-a găsit confirmare și temeiul pentru recurs, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, adică cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel de procuror.

Potrivit apelului declarat de procuror (f.d. 92) se critică soluția cu privire la încetarea procesului penal în baza art.55 Cod penal, cu liberarea de răspundere penală, ca nefiind argumentată, invocînd motivele:

- nu este recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune, fiind că prejudiciul este cauzat în ansamblu societății;

- inculpatul nu a destăinuit în declarațiile sale sursa de obținere a substanțelor narcotice, în acest fel persoanele vinovate de producerea, comercializarea substanțelor narcotice au evitat răspunderea penală;

- pedeapsa aplicată nu va atinge scopurile prevăzute de art. 61 Cod penal.

Anume asupra acestor motive invocate în apel de către procuror instanța de apel nu s-a pronunțat sau s-a pronunțat superficial fără a argumenta soluția de respingere a acestor motive.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de procuror în apel și ținând cont de motivele casării deciziei atacate să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Ciobanu Sergiu, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2014, în cauza penală în privința lui *Vatamanu Ion Vasile*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral pe **25 noiembrie 2014**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Nicolaev Ghenadie

Toma Nadejda

Moraru Petru